

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	745
Land:	Afghanistan
Kilde:	Lifos
Titel:	Temarapport. Afghanistans ismailiter – en shiaminoritet
Udgivet:	30. juni 2017
Optaget på baggrundsmaterialet:	21. september 2017

Afghanistans ismailiter – en shiaminoritet

Om rapporten

Denna rapport är skriven i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation \(2008\)](#). Den är en opartisk presentation av tillförlitlig och relevant landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänna förhållanden eller där Lifos expert är en källa, vilket i så fall anges. För att få en så fullständig bild som möjligt bör rapporten inte användas exklusivt som underlag i samband med avgörandet av ett enskilt ärende utan tillsammans med andra källor.

Informationen i rapporten återspeglar inte Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och Lifos har ingen avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Temarapport: Afghanistans ismailiter – en shiaminoritet

2017-06-30, version 1.0

Lifos – Center för landinformation och landanalys inom migrationsområdet

© Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2017

Omslagsbild: The Aga Khan, Aga Khan Development Network

Publikationen kan laddas ner från <http://Lifos.migrationsverket.se>

Innehåll

1. English summary.....	4
2. Inledning	5
3. Ismailismen	5
3.1. Ismailismens uppkomst	5
3.2. Nizariterna och imam Aga Khan	6
4. Ismailiter i Afghanistan.....	7
4.1. Ismailismens etablering i Afghanistan – historisk förföljelse	7
4.2. Hemvist och etnisk tillhörighet	8
4.3. Jamatkhanas - Ismailiternas religiösa center	9
4.4. Ismailitiska ledare i Afghanistan – Naderifamiljen i Baghlan	10
4.4.1. Naderis historiska militära- och politiska inflytande	10
4.5. Ismailiternas situation i dagens Afghanistan.....	12
4.5.1. Afghanska ismailiters nutida politiska inflytande.....	12
4.5.2. Förbättrad situation efter talibanregimens fall	13
4.5.3. Ismailiterna och talibanrörelsen	14
4.5.4. Sekteristiska dåd riktade mot shiamuslimer.....	15
4.6. Lifos avslutande analys	16
Källförteckning	18

1. English summary

The Ismaili minority constitutes a few percent of the Afghan population. They belong to the Shia faith and they are also called *Seveners* due to their split from the Shia mainstream because of a disagreement over the seventh Imam of the Shia community. Because of their faith, the Afghan Ismailis have historically suffered persecution and discrimination by other Muslims who have viewed them as non-Muslims.

There are Afghan Ismailis among both the Hazara and Tadjik ethnic groups, and they primarily live in, or nearby, the eastern parts of Hazarajat and in the provinces of Badakhshan and Baghlan.

The Ismailis of Afghanistan belong to the Nizari branch of Ismailism, and they recognize prince Karim al-Husayni as their Agha Khan and 49th Imam.

The Afghan Ismailis aligned themselves with the Najibullah government in the 80's and later sided with the *Northern Alliance* in the fight against the Taliban. They suffered persecution by the Taliban, in part because of their faith but also because of their siding with the enemies of the Taliban.

After the fall of the Taliban the general situation has improved for minorities like the Ismailis and the Hazaras. The Ismailis are no longer a target for the Taliban movement because of their religious faith. They are, however, a target for the Islamic State in Afghanistan, which has shown itself capable of carrying out several high profile attacks against Shias in the capital, but so far their efforts to inject sectarian or ethnic violence among the peoples of Afghanistan have failed.

2. Inledning

Islam har en stark dominans inom Afghanistans religiösa landskap och cirka 99 procent av landets invånare är muslimer, varav en majoritet tillhör sunni-islam medan cirka 15 procent av befolkningen är shiamuslimer.¹ De flesta afghanska shiamuslimer tillhör huvudfåran inom shiaislam, den så kallade tolvsekten (även benämnda tolvor, imamiter eller *ithna ashari* på arabiska).² En mindre andel av befolkningen i Afghanistan, uppskattningsvis några procent, utgörs av den shiitiska minoriteten ismailiter.³

Denna rapport syftar till att beskriva de afghanska ismailiterna, deras tro och historiska bakgrund samt belysa deras aktuella situation i landet.

Informationstillgången avseende situationen för de afghanska ismailiterna, i synnerhet de ismailiter i landet som inte bor i Baghlanprovinsen och som inte tillhör hazargruppen, är dock begränsad och rapporten skall inte betraktas som en uttömmande redogörelse. Tyngdpunkten i rapporten kommer med hänsyn härtill att ligga på de ismailitiska hazarerna och de ismailiter som har sin hemvist i provinsen Baghlan.

I vissa rapportavsnitt kommer framställningen att handla om shiamuslimer generellt eller om hazarer generellt då det saknats specifik information om ismailiter och då de etnoreligiösa grupperna shia, hazarer och ismailiter delvis överlappar varandra.

3. Ismailismen

3.1. Ismailismens uppkomst

Inom islam uppstod efter profeten Muhammeds död en debatt om vem som utgjorde hans rättmätiga efterträdare. En del muslimer förespråkade att ledaren skulle utses utifrån kvalifikationer medan andra menade att en legitim ledare måste komma från profetens släktlinje. Denna successionsdebatt kom att splittra islam i dess två huvudgrenar sunni och shia, varav shia utgjorde den inriktning som menade att det varit Guds avsikt att muslimerna skulle ledas av Muhammeds ättlingar.⁴

Enligt shiitisk doktrin var den förste rättmätige efterträdaren till Muhammed hans kusin och svärson Ali. Han blev dock inte utsedd till efterträdare vid Muhammeds död utan istället valdes Abu Bakr till ledare av de muslimer som sedan kom att kalla sig sunniter. Inom den shiitiska sfären betonades

¹ Thomas Barfield, *Afghanistan, A Cultural and Political History*, 2010, s. 40; Svenska Afghanistankommittén (SAK), *Religion i Afghanistan*, 2016-08-12.

² GlobalSecurity.org, *Twelvers / Ithna Ashari Islam*, uppdaterad 2011; The Middle East Studies Center at the Ohio State University, *Keys to Understanding the Middle East*, 2016, kap. 2.

³ SAK, *Religion i Afghanistan*, 2016-08-12.

⁴ Council on Foreign Relations (CFR), *The Sunni-Shia Divide*, 2014-07-15.

Imamatet där Ali ansågs utgöra den första imamen och hans söner Hasan och Husayn den andra, respektive den tredje imamen. Inom shiaislam anses de rättmätiga imamerna, genom sitt släktskap med Muhammed, besitta en gudomlig kunskap.⁵

Även shiaislam har under historiens gång varit föremål för splittring till följd av oenighet kring successionsfrågan.⁶

Huvudgrenen inom shiaislam, de så kallade tolvorna, erkänner tolv rättmätiga imamer efter profetens död, varav den tolfte, Imam Muhammed, anses ha trätt in i det fördolda, men lever och ska återkomma till världen som Mahdi och leda det muslimska samfundet.⁷

Den zayditiska grenen (femmorna) av shiaislam bildades efter oenighet kring successionen vid den fjärde imamens död år 712. Huvudfåran tolvorna utsåg då Muhammad al-Baqir till ny ledare medan en minoritetsgrupp ansåg att Zayd var den rättmätige efterträdaren. Denna minoritet kom att bilda den zayditiska grenen av shiaislam, vilken idag återfinns främst i Jemen.⁸

Den ismailitiska grenen (sjuorna) av shiaislam bröt sig ur huvudfåran till följd av oenighet kring den sjunde imamen. Medan tolvorna accepterade Jafar al-Sadiqs son Musa som den sjunde imamen menade de som kom att bli ismailiter att Jafars son Ismail var den rättmätige sjunde imamen.⁹ I enlighet med andra shiitiska sekter anser ismailiterna att succession måste ske genom att imamen utser sin efterföljare bland sina manliga avkommor.¹⁰

3.2. Nizariterna och imam Aga Khan

Även ismailiterna har under historiens gång varit föremål för intern splittring, vilket resulterat i ett antal mindre grupperingar. Idag utgörs de två huvudgrenarna inom ismailismen av *Nizarigrenen* som leds av en imam och den mindre *Mustali-Tayyibigrenen* som i frånvaro av imam låter sig ledas av så kallade *dais*.¹¹ De nizaritiska ismailiterna anser att en levande imam alltid är fysiskt närvarande på jorden.¹²

Den nuvarande imamen för de nizaritiska ismailiterna är prins Karim al-Husayni som utgör den 49:e imamen. Nizariternas imamer bär titeln Aga

⁵ Religionslexikonet, Forum, 1996, s. 487; The Middle East Studies Center at the Ohio State University, 2016, kap. 2.

⁶ Religionslexikonet, s. 487.

⁷ Ibid., s. 487.

⁸ The Middle East Studies Center at the Ohio State University, 2016; Religionslexikonet, s. 487.

⁹ GlobalSecurity.org, *Ismailis*, uppdaterad 2012; The Middle East Studies Center at the Ohio State University, 2016.

¹⁰ The Ismaili.org, *The Ismaili Community*.

¹¹ Oxford Islamic Studies Online, *Ismailis*

¹² Ismailimail, *A Brief Introduction to the Concept: Imamat in Shia Ismaili Islam*, 2016-11-17.

Khan och är ättlingar till Muhammed i direkt nedstigande led från den förste imamen Ali och hans hustru Fatima, profetens dotter.¹³

Nuvarande Aga Khan föddes i Genève 1936, men spenderade sin tidiga barndom i Kenya och studerade senare i Schweiz och USA.¹⁴ Han är grundare av *Aga Khan Development Network* (AKDN) som är ett nätverk av aktörer som är involverade i olika utvecklingsprogram, primärt i de fattigaste delarna av Asien och Afrika. I Afghanistan stödjer AKDN bland annat projekt inom utbildning, hälsa, landsbygdsutveckling, humanitärt bistånd och mikrofinansier.¹⁵

4. Ismailiter i Afghanistan

4.1. Ismailismens etablering i Afghanistan – historisk förföljelse

Hur och när ismailismen spreds till Afghanistan är inte klarlagt, men det kan ha skett i viss utsträckning redan så tidigt som på 900-talet och i lite större omfattning under 1500-talet.¹⁶ Ismailiterna har historiskt sett betraktats som avfällingar från den rätta läran och därmed utsatts för förföljelse av andra muslimer. Detta har bland annat inneburit att ismailiterna under flera århundraden tillämpat *taqiyya*¹⁷, vilket innebär att de, för att skydda sig, tidvis har dolt sin sanna tro.¹⁸

Talibanrörelsen genomförde under sin tid vid makten ett antal massakrer på shiamuslimer, bland annat i Mazar-e Sharif 1998 där cirka 2000 civilpersoner dödades, varav de flesta hazarer. (Det framgår dock inte i rapporteringen om ismailiter hörde till offren vid denna massaker) Massakern var delvis en hämndaktion för att hazariska och uzbekiska styrkor året innan låtit avrätta 2000 talibaner som tillfångatagits, men den innehöll också en sektaristisk komponent då, den i Balkhprovinsen nyinstallerade, talibanguvernören Mullah Manon Niazi i offentliga tal omnämmt hazarer som otrogna och hotat dem med döden om de inte konverterade från shia- till sunni-islam eller lämnade landet.¹⁹

¹³ Oxford Islamic Studies Online, *Ismailis*.

¹⁴ Aga Khan Development Network (AKDN), *His Highness the Aga Khan*.

¹⁵ AKDN, *Afghanistan*.

¹⁶ Sayed Askar Mousavi, *The Hazaras of Afghanistan, An Historical, Cultural, Economic and Political Study*, 1998, s. 76; Ismaili.NET – The Heritage Society, *The Ismailis of Afghanistan: Ismaili Mission in Afghanistan*.

¹⁷ *Taqiyya* är ett komplext begrepp som varit föremål för skilda tolkningar och som även använts för politiska syften. *Taqiyya* beskrivs dock generellt ofta som en Shariagrundad princip med innerbörden att en muslim kan undanhålla sin sanna tro under vissa specifika omständigheter, främst när personen står under någon form av hot och fara om hans/hennes sanna tro skulle uppdagas. (Yarden Mariuma, *Taqiyya as Polemic, Law and Knowledge: Following an Islamic Legal Term through the Worlds of Islamic Scholars, Ethnographers, Polemicists and Military Men*, 2014, Hartford Seminary)

¹⁸ Ismaili.NET – The Heritage Society, *The Ismailis of Afghanistan: Ismaili Mission in Afghanistan*.

¹⁹ Human Rights Watch (HRW), *Afghanistan, Massacres of Hazaras in Afghanistan*, februari 2001, avsnitt III.

Under 1998 gick talibanrörelsen in i den ismailitdominerade Kayandalen i Baghlan och besegrade den ismailitiska milisen där. Runt 400 personer dödades och mycket av bebyggelsen lades i ruiner. De som överlevde tvingades sedan att leva under talibanstyre de kommande tre åren.²⁰

En annan massaker skedde i maj år 2000 vid Robatakpasset i gränsområdet mellan Baghlan- och Samanganprovinsen. Åtminstone 26 av de civilpersoner som dödades där ska ha varit ismailitiska hazarer från Baghlan. De massakrer som skedde på hazarer i norra Afghanistan under denna period skedde i en konfliktkontext där talibanrörelsen låg i strid med den så kallade *Norra alliansen*²¹ och där talibanstyrkorna begick övergrepp mot både hazarer och andra minoritetsgrupper för att avskräcka civilbefolkningen från att stödja den *Norra alliansen*.²²

Utöver perioder av förföljelse så har hazarer också historiskt sett²³ varit utsatta för diskriminering med exempelvis begränsad tillgång till högre utbildning samt tjänster inom statsförvaltningen eller inom militären. De hazariska ismailiterna har utöver sådan etnisk diskriminering också setts med oblida ögon, på grund av sin religiösa tro, av både fundamentalistiska sunnigrupper och andra hazarer tillhörande den shiitiska huvudgrenen *tolvsekten*. Inom hazarpartiet Hizb-e-Wahdat var ismailiter exempelvis exkluderade från att inneha högre positioner trots att många av dem stred för partiets miliser och ibland erhöll ledande positioner inom dessa miliser.²⁴

4.2. Hemvist och etnisk tillhörighet

Ismailiter återfinns idag i omkring 25 länder.²⁵ De flesta eller alla afghanska ismailiter är nizariter och anhängare av den nuvarande imamen Aga Khan.²⁶

Afghanistans ismailiter är geografiskt koncentrerade främst till området i och nära östra Hazarajat²⁷ samt i provinserna Baghlan och Badakhshan i de nordöstra delarna av landet.²⁸

²⁰ Institute for War and Peace reporting (IWPR), *Afghanistan: Troubled Ismaili homecoming*, 2003-01-24.

²¹ *Norra alliansen* var en allians ledd av Ahmad Shah Massoud och bestående av främst företrädare för tadjjiker, uzbekar samt hazarer som stred mot talibanstyret i Afghanistan.

²² HRW, *Afghanistan, Massacres of Hazaras in Afghanistan*, februari 2001, avsnitt V.

²³ Efter 2001 har den generella situationen för hazarer avsevärt förbättrats. Deras satsning på utbildning har bidragit till att många ur den framväxande intelligentian och medelklassen tillhör hazargruppen. (Dr Antonio Giustozzi, UKAIT 00035)

²⁴ GOV.UK, Asylum and Immigration Tribunal, UKAIT 00035, Landinformation av Dr Antonio Giustozzi, 2008, p. 3f.

²⁵ The Ismaili.org., *The Ismaili community*.

²⁶ Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Afghanistan: Treatment of Ismailis (1998-2000)*, 18 July 2000.

²⁷ ”Traditionellt anses Hazarajat utgöras av tre provinser i centrala Afghanistan: Bamyān, Ghor och Uruzgan samt delar av provinserna Herat, Farah, Kandahar, Ghazni, Parwan, Baghlan, Balk och Badghis. Idag ingår även den lite yngre provinsen Daykundi i området.” (Lifos, *Temarapport Hazarer i Afghanistan*, (version 1.0) 2015-08-28, s. 6.

²⁸ Peter R. Blood, *Afghanistan: A Country Study*, 2001.

Majoriteten av afghanska ismailiter är hazarer och den största gruppen hazariska ismailiter bor i Baghlan. Det finns också ismailiter som är tadjiker och har sin hemvist i Badakhshan liksom vissa ismailitiska wakhier²⁹ som bebor den så kallade Wakhankorridoren³⁰ i Badakhshan.³¹

Många hazarer har flyttat in till Kabul på senare år och bland annat bosatt sig i det hazardominerade Dasht-e-Barchiområdet i stadens västra delar. Enligt en källa tenderar ismailiterna att bo närmare stadens centrum,³² och enligt en FN-organisation bor ismailiter ofta i polisdistrikt 4, 6 och 10.³³

Många afghanska ismailiter har under decennier av konflikt flytt utomlands, men ett stort antal av dem har idag återvänt till Afghanistan för att bidra till återuppbyggnad av landet. Många ismailiter ser detta arbete som ett uttryck för islamisk etik som går tillbaka till profetens lärdomar. De ismailitiska organisationerna har blivit välkända för sitt arbete med utvecklingsfrågor inom bland annat jordbruk, miljö, utbildning och hälsa och de har arbetat i nära samarbete med bland annat internationella organisationer, biståndsorganisationer, myndigheter och lokalsamhällen.³⁴

4.3. Jamatkhanas - Ismailiternas religiösa center

Ismailiternas religiösa center för böner, studier och aktiviteter kallas *Jamatkhanas*. Dessa Jamatkhanas är privata och enbart öppna för deltagande av ismailiter. Genom *Bayah* som är det andliga kontraktet mellan en enskild ismailit och den nuvarande imamen så kan den enskilde i Jamatkhanan tillgå imamens kunskap, vägledning, och välsignelse. I utbyte förväntas den enskilde ismailiten visa hängivenhet och lojalitet.³⁵

Efter talibanregimens fall 2001 upprättades 20 nya ismailitiska Jamatkhanas i Afghanistan under cirka åtta års tid. I slutet av 2010 var också ytterligare nio Jamatkhanas under konstruktion. Ett av dessa nya center ligger i Qargha i Västra Kabul.³⁶ Församlingen i Qargha härrör från olika delar av Afghanistan och började bosätta sig i området på 1980-talet under Sovjetockupationen. På den tiden bestod bosättningen av lerhus med begränsad tillgång till sanitet, elektricitet och annan infrastruktur.

²⁹ Wakhierna kallas ibland bergstadjiker, men ses inte som tadjiker i Afghanistan. (Barfield, 2010)

³⁰ En smal landremsa av det afghanska territoriet som omsluts av Tadjikistan, Kina och Pakistan.

³¹ SAK, *Religion i Afghanistan*, 2016.

³² Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Afghanistan: Situation of Hazara people living in Kabul City, including treatment by society, security situation, and access to employment; security situation for Hazara traveling to areas surrounding Kabul City to access employment (2014-April 2016)*, 2016-04-20.

³³ FN-organisation, möte i Kabul april/maj 2017.

³⁴ Encyclopaedia Iranica, *Ismailism*, 2012-04-05.

³⁵ Ismaili Gnosis, *Why Ismaili Jamatkhanas are only open to Ismailis for prayers*, 2016-11-19.

³⁶ Ytterligare tre Jamatkhanas öppnades i Kabul under 2010 i områdena Wazirabad, Chamandi och Khair. (The Ismaili.org)

Ekonomisk utveckling under 2000-talet har dock medfört en höjd levnadsstandard i området och upprättandet av Qarghas nya Jamatkhana sågs som en symbol för hopp för församlingen. Ytterligare tre nya Jamatkhanas öppnades i Kabul under 2010 i områdena Wazirabad, Chamandi och Khair Khana.³⁷

4.4. Ismailitiska ledare i Afghanistan – Naderifamiljen i Baghlan

De afghanska ismailiternas *Pir*³⁸ brukar anges komma från sayyedfamiljen Naderi³⁹ i Kayandalen i västra Baghlan, nära staden Doshi och Salangpasset⁴⁰. Sayed Naderi Shah Hussain ska ha utsetts till ismailitisk ledare i Afghanistan av imam Agha Khan, och vid sin död 1971 hade han lett de afghanska ismailiterna i över 50 år. Hans söner har sedan dess tagit vid och lett det ismailitiska samfundet.⁴¹ Sayed Mansur Naderi omnämns av många källor som nuvarande *pir* för de afghanska ismailiterna. Han är en inflytelserik politisk samt religiös ledare i landet och kallas även ”Sayed av Kayan” som är en ärbär titel inom det muslimska samfundet.⁴²

Beträffande ismailiterna i Badakhshan så anger en källa att de, till en början, hade band genom skattebetalningar till ismailitledarna i Kayan, men att de senare utsåg sina egna ledare.⁴³ I en annan källa anges att ismailiterna i Afghanistan är splittrade i två grupper: gruppen i Baghlan som leds av Naderifamiljen i Kayandalen och en opolitisk grupp i Badakhshan som är lojal med Agha Khan.⁴⁴

4.4.1. Naderis historiska militära- och politiska inflytande

När Sovjetunionen drog sig ur Afghanistan 1989 sökte dåvarande president Mohammad Najibullah stöd hos milisgrupper i norra Afghanistan. De starkaste och mest effektiva miliserna som Najibullah lärer sig med kom från olika minoritetssamhällen i norr, vilka tidigare varit utsatta för diskriminering. Ismailiterna i Baghlan hade länge setts som otrogna av sina sunnitiska grannar och de hade även dittills ignorerats av regeringen i

³⁷ The Ismaili.org, *New jamatkhanas opening across Afghanistan seen as catalyst for progress*, 2010-12-23.

³⁸ *Pir* betyder ”gammal” på farsi. Det har också kommit att betyda ”spirituell guide” eller ”lärare” inom sufisk litteratur. Bland afghanska shiamuslimer används det också när man refererar till sayyeds. (S.A. Mousavi, s. 214)

³⁹ Medlemmar av Naderifamiljen har ibland angivits vara hazarer och ibland tadjiker. Oftast refererar man endast till dem som *ismailiter*. En FN-organisation med insyn i ismailiternas situation kände inte till Naderifamiljens etniska tillhörighet. (möte i Kabul april/maj 2017)

⁴⁰ Ett bergspass med Salangtunneln som utgör en förbindelselänk mellan de norra delarna av landet och Kabul.

⁴¹ Ahmed Rashid, *Taliban*, 2010, s.83; Ismaili.NET – The Heritage Society, *The Ismailis of Afghanistan: The Sayeds of Kayan*.

⁴² GlobalSecurity.org, *Ismailis*; Afghan Biographies, *Nadiri, Al-Haj Sayyad Mansoor Mansur Naderi*; Khaama Press, *Syed Mansoor Naderi supports Ashraf Ghani in presidential elections*, 2014-02-13.

⁴³ Ismaili.NET – The Heritage Society, *The Ismailis of Afghanistan: The Sayeds of Kayan*.

⁴⁴ Centre on Religion & Geopolitics (CRG), 2014-06-16, *Afghanistan*.

Kabul. Ismailiternas ledare Sayed Mansur Naderi valde därför att liera sig med Najibullah och PDPA-regeringen⁴⁵ i opposition mot lokala pashtuner och tadjiker vilka anslutit sig till mujaheddinsidan. 1989 så ledde Mansur en 13 000 man stark milis som skyddade en viktig transportsträcka på vägen mellan Kabul och den sovjetiska gränsen, vilket gjorde Mansur till navet i ett mäktigt beskyddarnätverk.⁴⁶

Efter att Sovjetunionen upplöstes i december 1991 upphörde det sovjetiska stödet till Najibullahs regering som inte längre kunde avlöna sina milisstyrkor. Mansur Naderi och hans ismailitiska milis liksom Rashid Dostum och hans huvudsakligen uzbekiska milis bytte då sida och anslöt sig istället till mujaheddinsidan och den *Norra alliansen*.⁴⁷ Mansur Naderi blev sedermera vice president under Burhannudin Rabbanis styre. (1992-1996)⁴⁸ Naderis ismailitiska milis kom att spela en viktig roll för motståndet mot talibanrörelsen.⁴⁹

Efter att talibanrörelsen tagit makten i Afghanistan 1996 tvingades Naderifamiljen på flykt från Baghlan. Mansur och hans son Jafar ska under 1998 ha tagit sin tillflykt till shiitiska byar i Bamyanprovinsen och övrig familj ska ha sänts till Frankrike. Mansur levde senare i exil i Uzbekistan och ett antal av hans anhängare ska ha blivit arresterade i slutet av 2002 när de försökte resa till Kabul för att välkomna Mansur hem igen efter exilen.⁵⁰ Lokala tjänstemän i Baghlan med nära band till den politiska gruppen Shorai-e-Nizar, grundad av den tadjikiska nationalhjälten Ahmad Shah Massoud, ska enligt uppgifter från lokala ismailiter ha försökt blockera Naderis återkomst och begränsa hans inflytande i provinsen.⁵¹

Efter talibanregimens fall rådde fortsatt starka etniska spänningar i Baghlan. Under 2004 sändes Dr. Antonio Giustozzi av UNAMA till Baghlan för att säkra att ismailiterna i Kayandalen skulle kunna registrera sig inför parlamentsvalet 2005. Afghansk polis och säkerhetstjänst stoppade honom på vägen och varnade honom för att åka till Kayan, och efter hans vistelse i dalen utförde polisen razzior i ismailitiska hem i Pul-i-Kumri, varunder ett antal ismailiter arresterades och andra misshandlades eller trakasserades. Mansur Naderi kunde dock kandidera till valet och visade sig bli den kandidat i parlamentsvalet som erhöll flest röster i provinsen Baghlan. Naderi och hans ismailitiska anhängare hade dock inte lyckats etablera sig inom provinsstyret i Baghlan. President Karzai hade börjat utnämna pashtunska provinsguvernörer och hazarer hade hållits utanför

⁴⁵ People's Democratic Party of Afghanistan – Det afghanska kommunistpartiet som styrde Afghanistan under åren 1978-1992.

⁴⁶ Barfield, s. 244-47.

⁴⁷ Ibid., s. 248.

⁴⁸ Pajhwok Afghan News, *Elections 2014 – Baghlan MPs Biography*.

⁴⁹ Rashid, s. 83.

⁵⁰ Department of Homeland Security, *RIC Query – Afghanistan*, 2004-07-07.

⁵¹ IWPR, 2003.

maktpositioner inom provinsstyret. Den afghanska polisen i provinsen dominerades av det tadzjikdominerade Jamiat-e-Islami.⁵²

Utöver den politiska rivalitet som kännetecknade Baghlan under denna period så fanns det även uppgifter om en schism mellan Mansur Naderi och ”tidens imam” Aga Khan under första hälften av 2000-talet. Enligt dessa uppgifter ville Naderi inte underordna sig det internationella ledarskapet, vilket bland annat ska ha medfört att Naderi och hans anhängare pressade andra ismailiter som följde Aga Khan och de ska även ha stoppat Aga Khans biståndsarbete i regionen.⁵³ Lifos känner dock inte till uppgifter om någon sådan schism i nutid och Baghlan och Badakhshan har på senare år hört till de provinser i nordost där biståndsorganisationen Aga Khan Foundation varit som mest aktiv.⁵⁴

4.5. Ismailiternas situation i dagens Afghanistan

4.5.1. Afghanska ismailiters nutida politiska inflytande

Den ismailitiska ledaren Sayed Mansur Naderi leder idag det politiska partiet Hezb-e-Paiwand Milli (National Unity Party), och sitter i det afghanska parlamentet.⁵⁵ I sitt stöd till Ashraf Ghani inför presidentvalet 2014 uttalade Mansur att Afghanistans ismailiter fortsatt kommer att stödja demokratins anhängare.⁵⁶ Flera personer i Naderifamiljen är framstående politiker. Sonen Sayed Sadat Mansur Naderi är minister för urban utveckling i den nuvarande Ghani-regeringen,⁵⁷ och dottern Farkhunda Zahra Naderi är parlamentsledamot.⁵⁸ Sonen Jafar Naderi har ibland refererats till som ledare för ismailiterna i Pul-i Khumri, Kayan och Doshi i Baghlan, och ibland som son till ledaren för ismailiterna. Jafar har bland annat tidigare varit guvernör i Baghlan och säkerhetsrådgivare till Abdul Rashid Dostum.⁵⁹

Sayed Mansur Naderis stöd till nuvarande regeringen Ghani/Abdullah kom till uttryck nyligen med anledning av de oroligheter som följt på det stora bombdådet i Kabul den 31 maj i år. Naderi uttalade då sitt stöd till bland annat den sittande nationella säkerhetsrådgivaren Mohammad Hanif Atmar, vars avgång många krävt efter attentatet. Mansur Naderi sa under presskonferens att det afghanska ismailitiska samfundet, under hans

⁵² GOV.UK, Asylum and Immigration Tribunal, UKAIT 00035, Landinformation av Dr Antonio Giustozzi, 2008, p. 5f.

⁵³ GlobalSecurity.org., *Ismailis*.

⁵⁴ Aga Khan Foundation, *Afghanistan, Annual Report 2015*, s. 6.

⁵⁵ Pajhwok Afghan News, *Elections 2014 – Baghlan MPs Biography*.

⁵⁶ Khaama Press, *Syed Mansoor Naderi supports Ashraf Ghani in presidential elections*, 2014-02-13.

⁵⁷ Afghan Biographies, *Who is who in Afghanistan? Naderi, Sadat Mansoor*.

⁵⁸ The Huffington Post, Farkhunda Zahra Naderi: *”A culture of war is not the Afghan culture”*, 2014-10-03.

⁵⁹ GlobalSecurity.org, *Ismailis*; Afghan Biographies, *Who is who in Afghanistan? Naderi, Sayed Jafar Sayyed Jaffar*.

ledarskap, inte kommer stödja avskedandet av Atmar på grund av den rådande situationen i landet.⁶⁰

4.5.2. Förbättrad situation efter talibanregimens fall

Efter 2001 har den generella situationen för hazarer avsevärt förbättrats. Deras satsning på utbildning har bland annat bidragit till att många ur den framväxande intelligentian och medelklassen tillhör hazargruppen.⁶¹ Det ismailitiska samfundet i olika delar av världen ser också utbildning och självförsörjning som viktiga värden.⁶² Även de tadzjikiska ismailiterna i Badakhshan delar denna syn på utbildning. I det badakhshanska Sighnandistriktet som huvudsakligen bebos av ismailiter hävdades det, enligt uppgifter från 2012, att så många som cirka 85 procent av den vuxna befolkningen var läs- och skrivkunniga, vilket i så fall var långt över det afghanska genomsnittet.⁶³

När det gäller den politiska representationen så fanns det under 2015⁶⁴ fyra ismailitiska parlamentsledamöter, men medlemmar ur den ismailitiska minoriteten framförde fortsatt kritik mot vad man ansåg vara exkludering av ismailiter från viktiga politiska poster.⁶⁵ Det var dock samtidigt få rapporter om diskriminering riktad mot ismailiter.⁶⁶

Ismailiter med hemvist i Kabul bor, enligt en FN-källa, ofta i polisdistrikt 4, 6 och 10 och har i huvudstaden goda relationer med andra etniska grupper.⁶⁷

Allmänt tillgänglig information om den aktuella situationen specifikt för ismailiter i Kabul är annars bristfällig. När det gäller hazargruppen generellt så kan situationen för hazarer i huvudstaden skilja sig åt beroende på bakgrund och tillhörighet till social klass. Hazarernas situation har dock generellt sett förbättrats. Genom att satsa på utbildning har de nått framgång och profilerat sig offentligt, vilket dock också varit en källa till misstänksamhet och avundsjuka hos andra grupper. Många hazarer har fått arbeten inom olika NGO:er vilket gjort att de av vissa motståndselement setts som medhjälpare till regeringen och den internationella närvaron i

⁶⁰ Khaama Press, *Afghan Ismailis leader Syed Mansoor Naderi's stance on recent political upheavals*, 2017-06-08.

⁶¹ GOV.UK, Asylum and Immigration Tribunal, UKAIT 00035, Landinformation av Dr Antonio Giustozzi, 2008, s. 3.

⁶² The Ismaili.org., *The Ismaili community*.

⁶³ GlobalSecurity.org., *Ismailis*.

⁶⁴ Ett nytt parlamentsval skulle ha hållits under 2015, men har ännu inte kunnat genomföras på grund av bland annat politiska tvister. Nytt valdatum är dock nyligen satt till den 7 juli 2018. (Reuters, *Afghanistan to hold delayed parliamentary elections in October*, 2016-01-18; UNAMA, *UNAMA welcomes announcement of date for parliamentary and district council elections*, 2017-06-22)

⁶⁵ US Department of State, *2015 Report on International Religious Freedom - Afghanistan*, 2016-08-10.

⁶⁶ US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2015 – Afghanistan*, 2016-04-13, s. 50,

⁶⁷ FN-organisation, möte i Kabul april/maj 2017.

landet. Hazarer har också drabbats av den nedskärning som varit inom NGO-sektorn på senare år.⁶⁸

4.5.3. Ismailiterna och talibanrörelsen

När det gäller talibanrörelsens nutida relationer med ismailiter så menar en afghansk analytiker med god insyn i området att rörelsen inte trakasserar ismailiter i Baghlan eller Badakhshan. Ismailitiska hazarer i Baghlan lever i områden där kringliggande terräng kontrolleras av talibanrörelsen, och taliban försöker förhandla med folket där. Enligt analytikern tillåts ismailiterna också att resa till städerna och tillbaka. Talibanrörelsen vet att om de börjar trakassera de här byarna så kommer det att försvaga den egna rörelsen och på sikt leda till en splittring och en situation med olika talibanfraktioner i rivalitet med ismailiterna. Dagens talibanrörelse har inte något intresse av att så split mellan landets folkgrupper, och de distanserar sig därför från sekteristiska attacker. Talibanrörelsen har därför istället ofta fokus på att lösa olika problem genom förhandlingar. Det finns dock små grupper av regeringsvänlig milis inom ismailiterna. Taliban försöker nå fram till dem genom byäldste och övertyga dem om att lägga ner sina vapen. I vissa fall har talibanrörelsen lyckats med detta, men i andra fall inte.⁶⁹ När förhandlingar inte räcker brukar dock talibanrörelsen ta till tvång för att vinna över byar till den egna sidan. Stamm- och byäldste har också varit en vanlig måltavla för rörelsen när dessa vägrat att samarbeta.⁷⁰

Även en internationell organisation som verkar i landet menar att ismailiter i Baghlan eller Badakhshan inte generellt är utsatta för något från talibanrörelsens sida på grund av att de är ismailiter.⁷¹ En FN-organisation pekar på ismailitledaren Naderis goda relationer till regeringen och att de har egna säkerhetsstyrkor i mindre omfattning för det egna beskyddet. Denna organisation menar vidare att ismailiterna i Kayandalen kan vara säkra där men att de utsätts för risk när de reser till och från området.⁷² Personer av hazarisk etnicitet är ofta identifierbara utifrån sitt utseende och de som fått arbete inom NGO-sektorn kan i sin tjänst behöva resa ut i provinserna och distrikten. De löper under sådana resor, enligt en analytiker, ofta en högre risk att utsättas för något än sina kollegor från andra etniska grupper.⁷³

Beträffande denna utsatthet längs vägnätet så skedde under 2016 en minskning av antalet hazarkidnappningar. Det skedde 16 incidenter som involverade 85 kidnappade civila hazarer under 2016, att jämföra med 26 incidenter och 224 kidnappade hazarer under 2015. Av de hazarer som

⁶⁸ Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Afghanistan: Situation of Hazara people living in Kabul City (...)*

⁶⁹ Lokal analytiker, möte i Kabul april/maj 2017.

⁷⁰ EASO, *Country of Origin Information Report: Afghanistan – Recruitment by armed groups*, September 2016, s. 24.

⁷¹ Internationell organisation, möte i Kabul april/maj 2017.

⁷² FN-organisation, möte i Kabul april/maj 2017.

⁷³ Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Afghanistan: Situation of Hazara people living in Kabul City (...)*

kidnappats 2016 så frigavs de flesta utan skador medan fem personer dödades.⁷⁴

4.5.4. Sekteristiska dåd riktade mot shiamuslimer

Även om det funnits underliggande spänningar mellan sunni och shia i Afghanistan och den ismailitiska minoriteten betraktats som icke muslimer av exempelvis vissa radikala sunnitiska grupperingar så har Afghanistan, under den nu pågående konflikten, länge utmärkt sig genom frånvaron av sekteristiskt våld och endast undantagsvis har sådant våld kommit till uttryck efter 2001.⁷⁵ Ett trendbrott avseende detta skedde dock under andra hälften av 2016 då en rad högprofilerade attacker riktades mot shiamuslimska mål i ibland annat Kabul. Islamiska Staten i Afghanistan (ISKP)⁷⁶ har tagit på sig ansvaret för flertalet av dessa och i samband med detta gjort antishiitiska uttalanden.⁷⁷

UNAMA rapporterar i den senaste årsrapporten enbart om shiamuslimer generellt och nämner inte något specifikt om den ismailitiska minoriteten. Under andra hälften av 2016 registrerades fem separata attacker mot shiamuslimska moskéer och samlingar av UNAMA. Tre av dessa dåd utgjordes av storskaliga attacker i Kabul, vilka tillsammans krävde 691 civila offer (144 dödade och 547 skadade).⁷⁸

Den första attacken riktad mot shiamuslimer skedde i juli när en fredlig demonstration på Deh Mazangtorget i Kabul attackerades av två självmordsbombare. Attacken utgjorde vid den tidpunkten den dödligaste attacken som registrerats av UNAMA sedan 2001. Nästan samtliga offer för attacken (minst 85 döda och 413 skadade) var shiamuslimska hazarer. ISKP tog på sig attacken och uttalade i samband med detta att attacken varit ett svar på afghanska hazarers deltagande på Assadregimens sida i kriget i Syrien.⁷⁹

De andra två attentaten i Kabul utgjordes av angrepp mot Karte Sakhi moskén den 11 oktober och mot Baqer-ul Ulum moskén den 21 november. ISKP tog på sig ansvaret för dåden och uttalade samtidigt antishiitiska budskap. Utöver attackerna i Kabul så skedde två riktade attacker mot moskéer där shiamuslimer samlats i Balkh respektive Herat. Ingen grupp tog dock på sig dessa dåd.⁸⁰

UNAMA har ännu inte publicerat sin halvårsrapport för 2017, men i rapporten kan UNAMA förväntas ta upp de sekteristiska attentat som skett

⁷⁴ UNAMA, Annual Report 2016, s. 67.

⁷⁵ AAN, *With an Active Cell in Kabul, ISKP Tries to Bring Sectarianism to the Afghan War*, 2016-10-19; Centre on Religion & Geopolitics (CRG), *Afghanistan* 2014-06-16.

⁷⁶ Ofta benämnt "the Islamic State in Khorasan Province" på engelska. Khorasan utgör en historisk region bland annat omfattande områden i Afghanistan och Iran.

⁷⁷ UNAMA, Annual Report 2016.

⁷⁸ Ibid., s. 34ff.

⁷⁹ Ibid., s. 34.

⁸⁰ UNAMA, Annual Report 2016, 34f.

under årets första sex månader. Det har exempelvis skett en mindre attack mot en shiamoské i Herat city i januari, och i Kabul utfördes i juni ytterligare ett angrepp mot en shiamoské, vilken skördade flera dödsoffer. ISKP ska ha tagit på sig ansvaret för den sistnämnda.⁸¹

Antalet civila offer orsakade av ISKP ökade från 82 offer under 2015 till 899 offer (209 dödade och 690 skadade) under 2016. ISKP använde sig primärt av självmordsattacker samt målinriktat våld och i synnerhet riktades våldet mot medlemmar av landets shiaminoritet.⁸²

Även om ISKP har blivit hårt bekämpade på flera fronter så har de lyckats behålla en närvaro i Afghanistan, framförallt i den östliga Nangarharprovinsen. ISKP har också visat sig kapabla att genomföra ett antal större attentat, i ibland annat Kabul, och en del av dessa har varit riktade angrepp mot landets shiaminoritet. ISKP:s sektaristiskt motiverade våld har dock inte satt igång någon spiral av sektaristiskt eller etniskt våld mellan olika folkgrupper i landet, vilket olika bedömare befarar skulle kunna ske i ett värsta scenario.⁸³

4.6. Lifos avslutande analys

Den afghanska ismailitiska minoriteten har under historiens gång varit utsatt för förföljelse och diskriminering av både sunnimuslimer och shiamuslimer, vilka betraktat dem som avfällingar på grund av deras religiösa inriktning. Ismailiterna har både före och efter talibanregimens styre lierat sig med den afghanska regeringsmakten, bland annat i syfte att söka beskydd. Denna koppling till statsmakten har dock även inneburit att de betraktats med misstänksamhet och tidvis även som legitima måltavlor för regeringsfientliga grupper. Den ismailitiska ledaren Mansur Naderi från Baghlan stödjer idag den styrande samlingsregeringen under ledning av president Ashraf Ghani.

Det ismailitiska samfundet är idag politiskt representerade med flera ledamöter i parlamentet och en minister i samlingsregeringen. Minstern för bostäder och statsutveckling är en ismailit från Naderifamiljen. Ismailiter har dock fortsatt framfört kritik om exkludering från viktiga politiska poster. Situationen för ismailiter har dock enligt Lifos bedömning avsevärt förbättrats sedan talibanregimens fall, med få rapporter om riktad diskriminering⁸⁴ och med goda relationer mellan ismailiter och andra etniska grupper i exempelvis Kabul. Utsattheten för en enskild ismailit kan dock variera beroende bland annat på konfliktintensitet på hemorten och den enskildes eventuella kopplingar till historiska oförrätter som begåtts.

När det gäller risken för ismailiter att idag utsättas för riktat våld från olika motståndsgupper så har talibanrörelsen av idag inte något intresse av att

⁸¹ Lifos, *Lägesanalys: Afghanistan* (version 1.0), 2017-06-16, s. 11.

⁸² UNAMA, Annual Report 2016, s. 7, 79

⁸³ Lifos, *Lägesanalys: Afghanistan* (version 1.0), 2017-06-16, s. 5f.

⁸⁴ US Department of State, 2016.

rikta våld mot ismailiter enkom på grund av deras religiösa inriktning. Talibanrörelsen försöker vinna över regeringsvänliga byar på den egna sidan och i den mån det misslyckas kan dock byn angripas i egenskap av att den då betraktas som en legitim fiende kopplad till regeringsmakten.

Hotet mot ismailiter, liksom andra shiamuslimer, att utsättas för riktade attacker på grund av sin tro härrör idag, enligt Lifos bedömning, främst från ISKP som under det senaste året utfört ett antal attacker mot shiitiska mål i landet och i samband med dessa även gjort antishiitiska uttalanden. Det finns förvisso även andra mindre motståndselement på afghanskt territorium med en potentiellt mer sektaristisk inriktning. Det är dock relativt tyst om dessa grupper, troligen för att de flesta av dem måste förhålla sig till den, på motståndssidan, dominanta talibanrörelsen som inte ger dem fritt spelutrymme att leva ut sina egna agendor. En sådan rörelse är pakistanska Lashkar-e-Jhangvi som under 2011 tog på sig ansvaret för ett antal, då sällsynta, koordinerade attacker mot shiitiska mål under Ashurafirandet.

Enligt Lifos bedömning utgör dock ISKP det idag största hotet mot både den shiamuslimska minoriteten i Afghanistan och kanske, i ett värsta scenario, även i förlängningen det största hotet mot fredliga relationer mellan olika folkgrupper i landet. ISKP är dock numerärt begränsade och bekämpas fortsatt hårt på flera fronter. Deras kapacitet att utöva våld mot civila har hittills främst begränsats till riktade attacker mot individer i vissa områden av Nangarhar samt större självmordsdåd och komplexa angrepp i exempelvis Kabul.

Källförteckning

Elektroniska källor

Samtliga länkar nedan hämtade 2017-06-29.

AAN, *With an Active Cell in Kabul, ISKP Tries to Bring Sectarianism to the Afghan War*, 2016-10-19, <https://www.afghanistan-analysts.org/with-an-active-cell-in-kabul-iskp-tries-to-bring-sectarianism-to-the-afghan-war/>

Afghan Biographies, *Who is who in Afghanistan? Nadiri, Al-Haj Sayyad Mansoor Mansur Naderi*, http://www.afghan-bios.info/index.php?option=com_afghanbios&id=1176&task=view&total=8&start=6&Itemid=2

Afghan Biographies, *Who is who in Afghanistan? Naderi, Sadat Mansoor.*, http://www.afghan-bios.info/index.php?option=com_afghanbios&id=1172&task=view&total=8&start=4&Itemid=2

Afghan Biographies, *Who is who in Afghanistan? Naderi, Sayed Jaffar Sayyed Jaffar*, http://www.afghan-bios.info/index.php?option=com_afghanbios&id=1173&task=view&total=8&start=5&Itemid=2

Aga Khan Development Network (AKDN), *His Highness the Aga Khan*, <http://www.akdn.org/about-us/his-highness-aga-khan>

Aga Khan Development Network (AKDN), *Afghanistan*, <http://www.akdn.org/where-we-work/central-asia/afghanistan>

Aga Khan Foundation, *Afghanistan, Annual Report 2015*, <http://www.akdn.org/publication/annual-report-2015>

Blood, Peter R, *Afghanistan: A Country Study*, 2001, <http://countrystudies.us/afghanistan/67.htm>

Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Afghanistan: Situation of Hazara people living in Kabul City, including treatment by society, security situation, and access to employment; security situation for Hazara traveling to areas surrounding Kabul City to access employment (2014-April 2016)*, 2016-04-20, <http://www.refworld.org/docid/57f794955.html>

Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Afghanistan: Treatment of Ismailis (1998-2000)*, 18 July 2000, <http://www.refworld.org/docid/3ae6ad4550.html>

Centre on Religion & Geopolitics (CRG), 2014-06-16, *Afghanistan*,
<http://www.religionandgeopolitics.org/country-profiles/afghanistan>

Department of Homeland Security, *RIC Query – Afghanistan*, 2004-07-07,
<https://www.uscis.gov/tools/asylum-resources/ric-query-afghanistan-7-july-2004>

EASO, *Country of Origin Information Report: Afghanistan – Recruitment by armed groups*, September 2016,
https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/publications/Afghanistan_recruitment.pdf

Encyclopaedia Iranica, *Ismailism*, 2012-04-05,
<http://www.iranicaonline.org/articles/ismailism-xvi-modern-ismaili-communities>

GlobalSecurity, *Twelvers / Ithna Ashari Islam*, sida uppdaterad 2011,
<http://www.globalsecurity.org/military/intro/islam-ithna-ashari.htm>

GlobalSecurity.org, *Ismailis*, 2012,
<http://www.globalsecurity.org/military/world/afghanistan/ismaili.htm>

GOV.UK, Asylum and Immigration Tribunal, UKAIT 00035,
Landinformation av Dr Antonio Giustozzi, 2008, p. 3, https://moj-tribunals-documents-prod.s3.amazonaws.com/decision/pdf_file/37701/00035_ukait_2009_mi_afghanistan_cg.pdf

Human Rights Watch (HRW), *Afghanistan, Massacres of Hazaras in Afghanistan*, februari 2001, avsnitt III,
https://www.hrw.org/legacy/reports/2001/afghanistan/afghan101-04.htm#P176_25561

Institute for War and Peace reporting (IWPR), *Afghanistan: Troubled Ismaili homecoming*, 2003-01-24,
<http://reliefweb.int/report/afghanistan/afghanistan-troubled-ismaili-homecoming>

Ismailimail, *A Brief Introduction to the Concept: Imamatus in Shia Ismaili Islam*, 2016-11-17, <https://ismailimail.wordpress.com/2016/11/17/a-brief-introduction-to-the-concept-imamat-in-shia-ismaili-islam/>

Ismaili Gnosis, *Why Ismaili Jamatkhana are only open to Ismailis for prayers*, 2016-11-19, <https://ismailignosis.com/2016/11/19/why-ismaili-jamatkhana-are-only-open-to-ismailis-for-prayers/>

Ismaili.NET – The Heritage Society, *The Ismailis of Afghanistan: Ismaili Mission in Afghanistan*, odaterad,
<http://www.ismaili.net/heritage/node/29908>

Ismaili.NET – The Heritage Society, *The Ismailis of Afghanistan: The Sayeds of Kayan*, odaterad,
<http://ismaili.net/Source/mumtaz/behsud/ismailis.html>

Khaama Press, *Syed Mansoor Naderi supports Ashraf Ghani in presidential elections*, 2014-02-13, <http://www.khaama.com/syed-mansoor-naderi-supports-ashraf-ghani-in-presidential-elections-2782>

Khaama Press, *Afghan Ismailis leader Syed Mansoor Naderi's stance on recent political upheavals*, 2017-06-08, <http://www.khaama.com/afghan-ismailis-leader-syed-mansoor-naderis-stance-on-recent-political-upheavals-02891>

Lifos, *Temarapport Hazarer i Afghanistan*, (version 1.0) 2015-08-28,
<http://Lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=35510>

Lifos, *Lägesanalys: Afghanistan* (version 1.0), 2017-06-16,
<http://Lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=39692>

Oxford Islamic Studies Online, *Ismailis*,
<http://www.oxfordislamicstudies.com/article/opr/t125/e1132#>

Pajhwok Afghan News, *Elections 2014 – Baghlan MPs Biography*,
<http://www.elections.pajhwok.com/en/content/baghlan-mps-biography>

Reuters, *Afghanistan to hold delayed parliamentary elections in October*, 2016-01-18, <http://www.reuters.com/article/us-afghanistan-election-idUSKCN0UW0Q6>

Svenska Afghanistankommittén (SAK), *Religion i Afghanistan*, 2016-08-12,
https://sak.se/afghanistan/religion?_ga=1.153870527.622390531.1478682614

The Huffington Post, *Farkhunda Zahra Naderi: "A culture of war is not the Afghan culture"*, 2014-10-03, http://www.huffingtonpost.com/unveiling-afghanistan/farkhunda-zahra-naderi-a_b_4935190.html

The Ismaili.org, *The Ismaili Community*, (odaterad),
<http://www.theismaili.org/community>

The Ismaili.org, *New jamatkhanas opening across Afghanistan seen as catalyst for progress*, 2010-12-23,
<http://www.theismaili.org/heritage-expressions/new-jamatkhanas-opening-across-afghanistan-seen-catalysts-progress>

The Middle East Studies Center at the Ohio State University, *Keys to Understanding the Middle East*, 2016,
<https://osu.pb.unizin.org/key2mideast/chapter/shiism/>

UNAMA, *Protection of Civilians in Armed Conflict*, Annual Report 2016,
https://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_in_armed_conflict_annual_report_2016_final280317.pdf

UNAMA, *UNAMA welcomes announcement of date for parliamentary and district council elections*, 2017-06-22, <https://unama.unmissions.org/unama-welcomes-announcement-date-parliamentary-and-district-council-elections>

US Department of State, *2015 Report on International Religious Freedom - Afghanistan*, <http://www.refworld.org/docid/57add8aec.html>

US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2015 – Afghanistan*, 2016-04-13,
<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=37121>

Tryckta källor

Barfield, T., *Afghanistan, A Cultural and Political History*, Princeton University Press, New Jersey, 2010.

Mariuma, Y., *Taqiyya as Polemic, Law and Knowledge: Following an Islamic Legal Term through the Worlds of Islamic Scholars, Ethnographers, Polemicists and Military Men*, 2014, Hartford Seminary.

Mousavi S.A, *The Hazaras of Afghanistan: an historical, cultural and economic and political study*, Curzon Press, Richmond, 1998.

Rashid, A., *Taliban*, I.B. Tauris & CO Ltd, New York, 2010.

Religionslexikonet, Forum, 1996.

Muntliga källor

Lokal analytiker, möte i Kabul april/maj 2017.

Internationell organisation, möte i Kabul april/maj 2017.

FN-organisation, möte i Kabul april/maj 2017.

Lifos publikationer

Landrapport syftar primärt till att utgöra ett underlag till Migrationsverkets rättsliga styrning. Den kan också ge stöd vid handläggning i migrationsärenden.

Temarapport syftar till att ge landinformation i ett eller flera sammanlänkade teman, alternativt ett tema som berör flera länder.

Lägesanalys syftar till att ge en kortfattad lägesbild av en situation i ett land, inklusive en analys kring möjlig utveckling.

Scenarioanalys syftar primärt till att utgöra ett stöd vid prognosarbete, strategiskt beslutsfattande etc. genom att beskriva ett antal möjliga scenarier samt sannolikheten och konsekvensen av dessa.

Fråga-Svar är sammanställningar av information som svar på frågor från Migrationsverkets anställda.

Om Lifos

Lifos är ett center för landinformation och omvärldsanalys. Vi samlar in, analyserar och upprätthåller expertkunskap om länder och regioner från vilka människor söker sig till Sverige.

Lifos mission: Lifos är ett expertorgan, vilket agerar opartiskt och proaktivt för att bidra till rättssäkra och effektiva migrationsprocesser genom tillförlitlig, relevant och lättillgänglig landinformation och omvärldsanalys.

Migrationsverket • 601 70 Norrköping

gb-lifos@migrationsverket.se

<http://lifos.migrationsverket.se> • www.migrationsverket.se